

KARÁCSONYI ZSOLT

Belső tízezer

(részlet)

KARÁCSONYI ZSOLT (1977) Arad

Albumok. Mondta az Öreg.

Fogtam a három albumot, és kivágtam az egészet a szemétkébe. Jött a Lányom, és kérdezte, hol vannak az albumok. Azért kérdezte, mert már semmi sem volt a könyvespolcaimon, csak az a három album. Először a regényeket dobtam ki, azután a lexikonokat, a verses- és drámaköteteket. Nem egyszerre dobtam ki őket, minden héten egy keveset, egy szatyorra valót, de amikor a Lányom ismét beállított, már üres volt minden könyvespolc. Miért nem vitted el az egészet valami antikváriumba, vagy miért nem szóltál nekem, de én nem válaszoltam semmit. Nem tudtam megmondani. Pedig tudtam, miért, és még most is tudom. Egyszerűen képtelen voltam a neveket észben tartani, nemcsak a szereplők neveit felejtettem el, de a szerzők nevét is. Ott volt a név a könyvborítón és a könyvek gerincén, mindenütt ott volt, több helyen is a szerző neve, de kinyitottam a könyvet, és már nem emlékeztem, kinek a könyvét tartom a kezemben, nem tudtam, ki írta, arra sem emlékeztem, mikor vettem meg a könyvet, hol szereztem be, hányszor pakoltam be a kedvenceimet és vittem tovább egyik lakásból a másikra, egyik emeletről, egyik könyvespolcra a másikra. Felültem a trolira, a vonatra, a repülőre, néhány könyvet még egy tengeralattjáróra is elvittem volna, de nem jártak tengeralattjárók a közelben, vagy ha mégis, nem voltak menetrendszerű járatok, én pedig akkor még szerettem a menetrend szerinti járatokat, jó volt tudni, hogy vannak olyan gépek, amelyek adott pillanatban indulnak, és adott pillanatban érkeznek meg. Kibabtam egy adag könyvet, és ha már amúgyis lent voltam az utcán, elbattyogtam az első megállóig, és néztem a menetrendet, néztem, ahogy felszállnak és leszállnak mások, nekem pedig nem kell felszállni és leszállni, nem kell elindulni és megérkezni sem. Órákig álltam ott, amíg valaki, egy szomszéd vagy valami ismerős, gyakran megtörtént, hogy ugyanaz az ismerős, hazavitt, csak egészen az ajtóig, én pedig előhalásztam a nadrágzsebemből a kulcsot, és bejutottam valahogy, azért valahogy, mert a bejutáshoz végre kell hajtani egy egész műveletsort. Először is ki kell halászni a kulcsot, a kulcsot, amit a nadrágszíjamban kötöttem egy cipőfűzővel, hogy semmiképp se veszítsem el.

Régen a gyerekek a nyakukban hordták a kulcsot, hogy ne veszítsék el, én is ott hordtam a kulcsot sokáig, és már akkor, akkor is előfordult, hogy nem zártam be az ajtót, vagy azt hittem, hogy nem zártam be az ajtót, volt, hogy visszafordultam a megállóból, ellenőrizni, hogy bezártam-e. Később ugyanígy volt a gázzal, a villannyal, és akárhányszor fordultam vissza, az ajtót mindig zárva találtam, mindig eloltottam a gázt, nem égett a lakásban egyetlen lámpa sem, de ha azt hittem, és el is hitettem magammal, hogy tényleg mindent bezártam, elzártam, eloltottam, na, akkor történt meg, hogy délután vagy este, amikor hazaértem, hiába tettem a kulcsot a zárba, nem tudtam elfordítani, mert reggel nem zártam be, és égett a villany a konyhában vagy a fürdőszobában, néha még a nappaliban is. Aztán valahogy mégis megszoktam, hogy bezárjam az ajtót, lekapcsoljam a villanyt, és ne is ellenőrizzem. Ellenőrzés nélkül is működött minden. Én is ellenőrzés nélkül működtem, ment minden, mint a karikacsapás, aztán eljött a nap, régen egészen pontosan tudtam, milyen évben, milyen hónapban, milyen évszakban történt, de eljött

a nap, amikor nem jutott eszembe a kedvenc szerzőm neve. Csak ha leemeltem a könyveit a polcról, csak akkor rögzült újból, és ha elég sokáig lapozgattam a ronggyá olvasott, kávéval, ezzel-azzal többször is meglocsolt könyvet, akkor néhány napig megint gond nélkül fel tudtam idézni a kedvenc szerzőm nevét, és idézeteket is tudtam, fejből, ha nem is emlékezetből, de fejből.

Akkor már nem volt elég az emlékezet a felidézéshez, szükség volt az egész fejre, aztán a karjaimra és a lábaimra, felidéztem, hogy is jutottam el a saját lábaimon a könyvesboltig, és ez elég volt, hogy a vásárlást, az eladó nevét és a könyv szerzőjét, a könyv címét is felidézsem. Aztán már a lábaim, a könyvet tartó ujjaim sem bizonyultak elegendőnek, kénytelen voltam az egész testemmel emlékezni, az egész test valami apró részletében rejlő emléktöredékebe kapaszkodni, ha a kedvenc szerzőm nevét akartam felidézni, és már az sem volt elég.

Elkezdtem lehordani a könyveket, a többiek könyveit, akiknek a nevét már nem tudtam, és a könyvespolcok fele már üres volt, amikor meglátogattam valaki, kávéztunk, és nézte a könyvespolcaimat, a félig üres könyvespolcaimat, mondta, hogy nincs pénze, nem tud kölcsönadni, de tényleg elviszi ő egy részét az antikváriumba. Nem egyeztem bele, főleg azért, mert annyit kellett volna csak mondani, hogy rendben, Géza, rendben, Sanyi, de nem emlékeztem már a nevére. Ő pedig kimondta a saját nevét, többször is, azt hiszed, már a nevedet sem tudom, azt hiszed, és annyira felhúztam magamat, hogy kizavartam. Nem is jött többet. Tényleg nem emlékeztem a nevére, pedig nagyon régóta ismertem, pedig tényleg azt mondta, figyelj csak, és itt a nevemet is kimondta, annyit szedett ki magából, kínkeservesen, hogy te, és itt a nevemet mondta, te, neked be kellene vonulni. Ezt még azelőtt, hogy a saját nevét is kimondta volna, azelőtt mondta, bevonulni.

Hova vonulni, mi vagyok én, záporosó, mondtam. Már sejtettem, hogy tényleg záporosó vagyok, vagy valami ahhoz hasonló, semmiképp sem tájfun vagy ciklon, mert még azoknak is van nevük, én pedig már akkor kezdtem teljesen elfelejteni a neveket, az utcákat, a házsámokat, csak a zeneszerzők neveit tartottam észben valahogy sokáig, azért is dobtam ki csak a legvégén, még a családi fotóalbum előtt az összes lemezt.

Elég volt, ha ránéztem egy zenemű címére, máris tudtam, ki a szerző, néha még az is eszembe jutott, kik voltak a híresebb előadók, pedig régen vágtam az egészet, kenterbe vertem több zenetörténést is.

Amikor már a könyvek címére egyáltalán nem emlékeztem, elkezdtem összehaverkodni mindenféle zenészekkel, zongoristákkal, hegedűsökkel, még brácsásokkal is. Hát te honnan kerültél ide, és hol voltál eddig, ha ennyi mindent a fejedbe tömtél, de én erre már nekik sem tudtam válaszolni, mert fogalmam sem volt, hogy kerültem ide és hol voltam eddig, és ezt, hogy miként is kerültem ide és hol voltam eddig, na, ezt már egyáltalán nem tudom.

Az a sejtésem, hogy valaki megszült engem is, na, ezért vagyok itt, mondtam nekik, amikor még képes voltam ilyen frakkáns mondatokat mondani, vagy frappáns, nem is tudom. Ők pedig azt mondták, oké, nem kell itt mindenkinek bemutatkozni, inni jöttünk, Öreg, és ők is elkezdtek Öregnek szólítani, és csak hallgatták, amíg meg nem unták, hogy nyomom a sztorikat a zeneszerzőkről, csak mondták a címet, és én már mondtam is a nevét, hogy hol írta, milyen körülmények között, ivott-e, amikor írta. Tényleg, ettél már valamit, Öreg? Meg is hívtak néha, hogy egyek már egy paszulylevest a szomszédban, vagy kolbászt mustárral, kenyérral, volt egy lacikonyha a közelben, és most jut eszembe, hogy az az utca tele volt mindenféle kifőzdékkel és kocsmákkal és éttermekkel.

Itt laksz a közelben, kérdezte egyszer valami fiatal muki, jó sok pénzed lehet, ha itt tudtál lakást venni. Nem tudtam válaszolni, hogy ott lakok-e a közel-

ben, csak hallgattam egyet, miért hallgatsz, bazdmeg, igazán megmondhatnád, bazdmeg, és erre a bazdmegre figyelt fel a kövér operaénekes, aki még izmokat is tartott a hája alatt. Kicsődült mindenki az utcára, csak én maradtam bent, és akkor mondta azt valaki, hogy vigyétek haza az öreget. Akkor kezdtem el gyanakodni, akkor lett gyanús mindenki, hogy ezek akarnak vagy akarhatnak valamit tőlem, jót, rosszat, ki tudja, a csapossal voltam hajlandó hazáig menni. A csapos megkért szépen, ne menjek oda többet, mert nem lehet minden fiatal mukinak szétverni a pofáját, nem mindenki operaénekes, aki még izmokat is tart a hája alatt, én pedig hazamentem, és nem mozdultam ki napokig, aztán mégis. Levittem az összes lemezt, de a könyvekkel ellentétben, ezeket nem dobtam be a kukába, odatámasztottam az egészet a falhoz, és elmentem egészen a megállóig, néztem, hogy valaki felszáll vagy leszáll. Milyen jó menetrend szerint utazni, mert én akkor már teljesen rendszertelenül utaztam, inkább csak bent, a nappaliban, ültem a nappaliban, és utaztam, néztem a képeket, a három családi albumot, aztán már csak arcokat láttam, és fogalmam sem volt, kik lehetnek ezek az arcok, magamat is csak a gyerekkori képeken ismertem fel.

Akkor dobtam ki a három albumot is, akkor kérdezte a Lányom, hova raktad az albumokat. Nem válaszoltam semmit, csak széttártam a tenyeremet, így vagyok, ezt mondtam, így vagyok, de azt akartam volna mondani, hogy így vagyok, teljesen képtelen vagyok, pedig a képektől még most is, még most is beindul valahol mélyen valami, ahogy ülök itt a Lugasban, ahogy ülök itt, és az ujjaimat az írógépen tartom, most éppen az írógépen tartom, a billentyűin, de nem emlékszem, hogy az előző pillanatban le is nyomtam volna a billentyűk közül bármelyiket is.